

# Full diocesà

29 de maig del 2016

p5 – Vetlla d'espigues diocesana

p6 i p7 – Avui és Corpus Christi



## Lurdes de Prats de Lluçanès

Aquesta imatge es venera al santuari de Prats de Lluçanès. Hi fou entronitzada el 19 d'octubre de 1941 en substitució de la que hi hagué fins a l'agost de 1936, de la qual només es va poder salvar la corona.

L'origen de la capella fou que el qui era rector de la parròquia, Mn. Sebastià Obradors, a principis de 1881, es va posar malalt. Al cap d'uns quinze dies de trobar-se en una situació preocupant es va posar en mans de la Verge Maria i va demanar aigua de Lurdes. Aquella mateixa nit ja va poder dormir i començà a refer-se. En agraïment, va voler edificar una capella. En comunicar-ho als feligresos, aquests s'ho empengueren amb molt d'entusiasme. El 9 de setembre de 1881 es va posar la primera pedra i, l'1 de gener de 1882, va ser inaugurada. L'11 de novembre de 1885, el bisbe de Vic, Josep Morgades, hi presidí una romeria diocesana composta d'unes vuit mil persones.

La devoció és manté viva, com ho palesen els equips de voluntaris que tenen cura d'obrir al matí i tancar al vespre, de vetllar per la neteja i les flors, del manteniment de l'entorn, d'efectuar millores, i ho corrobora el flux constant de visitants que diàriament adrecen els seus precés a la que és «del sol diví bella aurora, sempre pura, immaculada».

# «Ets sacerdot per sempre, com ho fou Melquisedec»

Corpus Christi / Cicle C

## Lectura del llibre del Gènesi

En aquells dies, Melquisedec, rei de Salem, portà pa i vi. Com que era sacerdot del Déu Altíssim, beneí Abram amb aquestes paraules: «Que el Déu Altíssim, creador del cel i de la terra, beneeixi Abram. Beneït sigui el Déu Altíssim, que ha posat a les teves mans els teus adversaris.» I Abram li donà el delme de tot el botí.  
(14,18-20)

## Salm responsorial

«Ets sacerdot per sempre, com ho fou Melquisedec.»  
(Salm 109)

## Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, aquesta tradició que jo he rebut i que us he transmès a vosaltres ve del Senyor; Jesús, el Senyor, la nit que havia de ser entregat prengué el pa, i, dient l'acció de gràcies, el partí i digué: «Això és el meu cos, ofert per vosaltres. Feu això per celebrar el meu memorial.» Igualment prengué el calze, havent sopat, i digué: «Aquest calze és la nova aliança segellada amb la meua sang. Cada vegada que en beureu, feu-ho per celebrar el meu memorial.» Així, doncs, cada vegada que mengeu aquest pa i beveu aquest calze anuncieu la mort del Senyor fins que torni.  
(11,23-26)

## Lectura de l'evangeli segons sant Lluc

Un dia Jesús parlava del regne de Déu a la gent i curava els qui en tenien necessitat. Veient que començava a fer-se tard, els dotze anaren a dir-li: «Acomiadeu la gent. Que vagin a passar la nit als pobles o a les masies del voltant, i puguin trobar-hi queviures; aquí és un lloc despoblat.» Jesús els digué: «Doneu-los menjar vosaltres mateixos.» Ells respongueren: «Només tenim cinc pans i dos peixos. ¿Hem d'anar nosaltres mateixos a comprar menjar per tota aquesta gentada?» Tots plegats eren uns cinc mil homes. Ell digué als deixebles: «Feu-los seure en grups de cinquanta.» Els deixebles ho feren i tothom s'assegué. Jesús prengué els cinc pans i els dos peixos, alçà els ulls al cel, els beneí, els partí i els donava als deixebles perquè

els servissin a la gent. Tothom en menjà tant com volgué i recolliren dotze coves de les sobres.  
(9,11b-17)



«Jesús prengué els cinc pans i els dos peixos, alçà els ulls al cel, els beneí, els partí i els donava als deixebles perquè els servissin a la gent»

## La festa del Cos i la Sang del Senyor. Ritualitat i textualitat

Josep Molist i Rifà, prev.

Les lectures de la missa de la festa de Corpus ens refereixen a la ritualitat del memorial del Senyor, sacrament del sacrifici eucarístic. La narració del miracle dels pans i dels peixos ja conté una forma ritual. I, tanmateix, és interessant endevinar com sant Lluc repeteix el mateix esquema literari que en el relat d'Emaús: quan el dia comença a declinar, Jesús alça els ulls al cel, beneeix i parteix el pa i el dóna als deixebles.

És el memorial del Senyor, del qual coneixem els gestos i les paraules a causa de la divisió interna i la poca cura que els corintins tenien en celebrar l'eucaristia. Per això sant Pau, amonestant-los, va posar per escrit allò que era conegut de tots. D'aquesta manera ha esdevingut el text normatiu de tota forma celebrativa de la santa sinaxi.

Melquisedec era el sacerdot de Salem (la Jerusalem pre-israelítica), en temps d'Abraham, quan el sacerdoti encara no s'havia desvinculat del govern secular. No endebades, l'etimologia del seu nom vol dir «rei de justícia». Serà l'autor de la carta als Hebreus qui, des de la interpretació cùltica, identificarà el sacerdot-rei Melquisedec com el sacerdot-model que prefigura Crist, gran sacerdot per sempre.

Els textos litúrgics de Corpus en el seu conjunt, també l'ofici diví i els textos de la missa, atribuïts a sant Tomàs, ens ofereixen una contemplació fenomenològica del misteri eucarístic i la seva ritualitat. La mateixa processó, encara que d'origen més tardà, esdevé una forma gestual sacra i festiva d'adoració i reconeixement de la presència real del Senyor sota les espècies del pa i del vi.



### Agenda

Lit. hores: Setmana I

#### 30 dilluns

— Sant Ferran III el Sant (1199-1252)  
 — Santa Joana d'Arc, verge (1412-1431)  
 — Beat Pere Tarrés (1905-1950)  
 2 Pere 1,1-7 / Salm 90 / Marc 12,1-12

#### 31 dimarts

— Santa Amèlia, verge (s.VII)  
 — Santa Petronella, verge (s.I)  
 Sofonies 3,14-18 / Salm Isaïes 12,2-3.4bcd.5-6 / Lloc 1,39-56

#### 1 dimecres

— Sant Justí, màrtir (s.II)  
 2 Timoteu 1,1-3.6-12 / Salm 122 / Marc 12,18-27

#### 2 dijous

— Sant Marcel·lí i sant Pere, màrtirs (\*303)  
 2 Timoteu 2,8-15 / Salm 24 / Marc 12,28b.34

#### 3 divendres

— Sant Carles Luanga i companys, màrtirs (\*1886)  
 — Santa Clotilde, reina (474-545)  
 Ezequiel 34,11-16 / Salm 22 / Romans 5,5-11 / Lloc 15,3-7

#### 4 dissabte

— El Cor Immaculat de Maria  
 — Sant Francesc de Caracciolo, prevere (1563-1608)  
 — Santa Noemí i Rut  
 2 Timoteu 4,1-8 / Salm 70 / Lloc 2,41-51

#### 5 Diumenge X de durant l'any / Cicle C

— Sant Bonifaci, màrtir (680-754)  
 1 Reis 17,17-24 / Salm 29 / Gàlatas 1,11-19 / Lloc 7,11-17



### La imatge



Santuari del Miracle de Riner

#### Custòdia de Corpus del Santuari del Miracle de Riner. Segle XVI

La festa de Corpus Christi és una de les festes més significatives del nostre calendari i té com a eix central l'exaltació a l'eucaristia. Corpus és la festa que expressa l'amor a Déu, per això és també el Dia de la Caritat. És per aquest motiu que Càritas – que és Església- ocupa aquest dia un paper ben important, on s'uneix la celebració de l'eucaristia amb la caritat fraterna.

## Inaugurat l'itinerari Torras i Bages al Seminari de Vic

### Redacció

L'Institut Superior de Ciències Religioses de Vic, en l'aniversari del centenari de la mort de Josep Torras i Bages, va organitzar unes jornades els dies 10 i 11 de maig per a tractar, des de diferents angles d'estudi, la transcendència que va tenir el bisbe Torras i Bages en l'Església catalana de la seva època, així com també en la petjada que deixà i la influència que tingué en la configuració del catalanisme en l'interessant context del tombant del segle XIX al XX.

Vam tractar la seva persona com a bisbe, com a teòleg, com a

filòsof, com a promotor de les arts. Les ponències van estar confiades a especialistes en la figura i en el seu context, investigadors i docents en centres acadèmics catalans: Mons Valentí Miserachs, Dr. Jordi Bohigas, Dr. Jordi Figuerola, Dr. Ignasi Roviró, Dra. Barbara Marchi, Dr. Jaume Medina.

El dia 10 de maig vam inaugurar l'itinerari Torras i Bages, que es pot veure instal·lat a l'espai expositiu de l'edifici del Seminari, a qualsevol hora del dia, ja que l'edifici no tanca al públic.



### Torras i Bages a Manresa

L'Espai cultural del Casino de Manresa ha acollit l'exposició itinerant "Torras i Bages i els artistes". L'acte inaugural va comptar amb la presència de l'alcalde de Manresa, Sr. Valentí Junyent; el bisbe de Vic, Mons. Romà Casanova, l'autor Xavier Baró que va explicar l'exposició i el Dr. Josep Maria Gasol, canonge i cronista de la ciutat, que va glossar la relació entre Torras i Bages i Manresa.

# La Vetlla d'Espigues de l'Any Sant de la Misericòrdia

## Adoració Nocturna Diocesana

Dissabte vinent, 4 de juny, tindrà lloc a Vic la tradicional Vetlla d'Espigues diocesana, organitzada per l'Adoració Nocturna. Enguany es farà a la catedral amb motiu de l'Any Sant de la Misericòrdia i, per tant, hi haurà la possibilitat de guanyar el Jubileu. Tothom hi és convidat.

### Ordre de la vetlla:

A les 10 del vespre, concentració amb les banderes a l'església dels Dolors (darrere mateix de la catedral de Vic).

A 2/4 d'11 de la nit, sortida en processó des de l'església dels Dolors fins a la catedral de Sant Pere de Vic, entrant per la porta santa i així poder guanyar el jubileu.

A les 11 de la nit, salutació del canonge de pastoral de la catedral, Mn. Jaume Casamitjana. Imposició d'insígnies als adoradors. Missa concelebrada i presidida pel senyor bisbe de Vic, Romà Casanova, i consiliaris de l'Adoració Nocturna. Exposició del Santíssim i seguidament processó i benedicció de la ciutat. Adoració nocturna. Presentació d'adoradors i torns de vetlla. L'ordre dels torns serà anunciat amb anticipació en el moment oportú. En total hi haurà tres torns.

A 3/4 de 3 de la nit, celebració matinal i pregària comunitària.

A les 3, reserva i comiat a la Verge Maria amb la Salve.



### Notes

Es prega a les seccions que portin la seva bandera, i als assistents, les seves insígnies.

La celebració de la vetlla serà seguida amb el ritual exclusiu de la Vetlla d'Espigues (llibret vermell).

Al final de la vetlla s'obsequiarà amb un petit desdèjuni de germanor.

## Trobada de catequesi a Manresa

El dissabte 30 d'abril va tenir lloc als jardins de la Cova la trobada arxiprestal de catequesi de Manresa. Enguany, en el marc de l'Any Ignasià, es van treballar en un gincama els llocs ignasians de la ciutat. Seguidament va tenir lloc la missa a la Cova. Vam acabar visitant la Coveta i passant per la porta santa ignasiana, que serà tancada pel senyor bisbe el 31 de juliol.





## Tradicions de la festa de Corpus

Fra Valentí Serra de Manresa

A les principals ciutats d'Europa, just a l'inici del segle XIV, es començà a celebrar la festivitat de Corpus Christi —que havia promulgat el papa Urbà IV l'any 1264— amb solemnes processons eucarístiques públiques, que foren establertes per a tota l'Església l'any 1316, a través d'un decret del papa Joan XXII. A no trigar, aquestes processons eucarístiques de Corpus van incloure algunes representacions dramàtiques complementàries a càrrec dels gremis i confraries, de tal manera que el prestigi d'una ciutat restava palès amb l'esplendor del conjunt d'aquestes escenificacions. Barcelona fou una de les primeres ciutats d'Europa que establí aquesta processó ja l'any 1320. També, a partir d'aquesta data, consta la celebració de la processó de Corpus a les poblacions de Girona i Valls; a partir de 1330 consta la festa a Tortosa i, des de l'any 1340, a Lleida i Cervera. Abans de cloure el segle XIV la processó de Corpus ja s'havia establert a les principals ciutats del Principat: Tarragona, Manresa, etc. Cal assenyalar que, de manera pionera, sembla que, per primera vegada, el Corpus se celebrà a Vic l'any 1318.

Algunes poblacions, com ara Sitges i Argentona, han mantingut la tradició d'encatificar els carrers per on passa la processó amb murtra, espígol, clavells i flor de ginesta, mentre

que a Barcelona persisteix el costum local de posar en alguns brolladors l'ou com balla (una bella al·lusió popular a la custòdia), essent particularment destacables els brolladors decorats que es mostren en els claustres de la catedral, de Santa Anna, de la basílica de la Concepció, el Palau del Lloc-tinent, l'Acadèmia de Bones Lletres i, també, Ca l'Ardiaca.

Vic fou la primera ciutat de Catalunya a celebrar el Corpus

Entorn de la processó de Corpus, en ser aquesta una celebració de nova creació, hi foren inserides diverses i antiquíssimes manifestacions pròpies del patrimoni folklòric de les cultures agràries, amb balls arcaics i amb un bestiari mític desproveït del significat originari, tot degudament encarilat al servei de l'exaltació de l'Eucaristia, la presència viva i real de Crist en el seu cos, el pa consagrat i mostrat al poble fidel de manera solemne i devota en la custòdia.

Són particularment rellevants les «guites» i els «plens» de la Patum de Berga i la «cucafera» de Tortosa, i els cavallets, dragons i gegants de tantes processons de casa nostra. Tots aquests elements s'anaren estructurant de manera progressiva fins al segle XVIII per tal d'oferir un panorama complet del misteri de la redempció, que anava des de la creació del món fins a l'exaltació dels sants models, passant pel naixement, mort i resurrecció de Crist, amb diverses peces o entremesos religiosos que ocupaven bona part de l'espai urbà amb escenes itinerants.

En els nostres dies la Patum de Berga és, segurament, la pervivència més significativa i arcaica d'aquestes processons dramàtiques de Corpus. Malauradament, en els nostres dies s'han potenciat molt més els aspectes lúdics i festius que no pas religiosos de veneració i exaltació eucarística. Recentment, però, Berga ha recuperat la processó eucarística per alguns carrers.

Estudiosos del folklore religiós de Corpus, com ara Joan Amades, Agustí Duran i Sanpere, Gabriel Llompart, Ramon Felipó, Joan de Déu Domènech i Francesc Massip, entre altres,



han volgut posar en relleu la dimensió «publicitària» i catequitzant de la processó de Corpus, talment un dels millors mitjans de comunicació social, ja que l'Església hi va saber difondre, de manera molt expressiva, dins el clima festiu de la processó de Corpus, els principals continguts del missatge evangèlic.

La solemnitat de Corpus se celebra el dijous següent de l'octava de Pentecosta i, actualment, la celebració litúrgica se sol traslladar al diumenge següent, que coincideix amb el diumenge després de la Santíssima Trinitat. Aquesta festivitat fou impulsada per santa Juliana de Lieja (1193-1295) i, tal com ja s'ha dit més amunt, fou establerta l'any 1264 i popularitzada o propagada a partir de l'any 1316. A tall de curiositat, em plau d'esmentar que l'església conventual de l'antic convent de caputxins, fundat l'any 1624 al pla del Mercadal de la ciutat de Girona, fou dedicada al Corpus Christi, i que la beata Maria Àngela Astorch, quan fundà el monestir de Múrcia l'any 1645, el dedicà a l'Exaltació de l'Eucaristia.

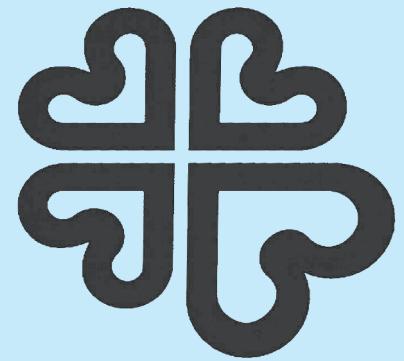
(\*) Arxiver dels Caputxins



La notícia

## Avui, dia de Càritas

Redacció



Avui se celebra el Dia de la Caritat, una jornada que, com cada any, l'Església convoca en el marc de la festivitat de Corpus Christi. Les col·lectes parroquials van dedicades a Càritas.

En aquesta jornada, Càritas convida tota la societat a fer possible l'esperança avui. Per això, Càritas vol anunciar a tothom que cada persona, cada família, cada comunitat juguen un paper fonamental en la construcció de la societat i, sobretot, en la construcció d'espais d'esperança, de vida, de novetat, de justícia i de fraternitat compartida per a restaurar els drets de les persones que viuen en situació de pobresa i vulnerabilitat. Amb el títol «L'Eucaristia ens configura amb Jesús compassiu i misericordiós», els bisbes de la Comissió de Pastoral Social de la CEE han difós el seu missatge anual en què conviden a viure una cultura de la compassió que aculli els descartats d'ahir i d'avui.



Glossa

# Corpus, la misericòrdia que es vessa

Romà Casanova, bisbe de Vic



La festa de Corpus té la característica pròpia de ser el dia en què als cristians se'ns demana fer professió pública de la nostra fe en la presència real de Crist en el sagrament de l'Eucaristia. L'Eucaristia és expressió de l'amor misericordiós de Déu en la seva font que mai no s'exhaureix, perquè és la manifestació més plena de l'amor de Déu a favor nostre. El Pare misericordiós lliura el seu Fill perquè en ell tinguem la redempció i la vida eterna. Jesucrist, lliurant la vida per nosaltres, dóna el testimoni més gran d'amor. I si l'Eucaristia és la misericòrdia que es vessa a favor de tota la humanitat, la festa de Corpus és expressió pública d'aquest vessament. L'amor de Crist no resta reclòs en el temple on celebrem els sants misteris, sinó que és ofert a tots els homes. L'expressió pública de nostra fe eucarística no és un simple afermament, sinó que és proposta, donació, invitació per a tots, sense cap distinció.

Per això mateix i amb molt d'encert la festa del Corpus és també el «Dia de la Caritat». El dia en què se'ns demana als cristians renovar la nostra fe en la presència real de Crist en el sagrament de l'Eucaristia i fer-ne expressió pública, d'aquesta fe; la caritat que brolla de la mateixa Eucaristia s'ha de fer ben concreta amb la nostra aporta-

ció en totes les col·lectes d'aquest dia a favor de Càritas. No podem separar mai el que està tan unit: Crist i els pobres. La veneració i estima a Crist, feta adoració, demana estar atent i fer-se proïsme dels més pobres i necessitats, perquè en ells és present Crist (cf. Mt 25).

L'Any Sant de la Misericòrdia ens demana que el «Dia de la Caritat» tingui una especial mirada. L'almoïna a favor dels pobres és expressió concreta d'aquesta misericòrdia que ha de vessar del cor del cristià, el qual ha estat salvat i incorporat a l'Església de Crist per pura misericòrdia. «Entre les obres de misericòrdia, l'almoïna feta als pobres és un dels principals testimoniatges de la caritat fraterna; és també una pràctica de justícia que agrada a Déu» (Catecisme de l'Església Catòlica, 2447).

Càritas és ben nostra. Donem, doncs, suport a les seves iniciatives. La nostra col·laboració ha de brollar del cor com el més propi del cristià. La caritat no és exclusiva de ningú, és pròpia de tots. Agraïm ben de cor el servei dels qui fan possible Càritas arreu de la diòcesi. Donem en cada moment, de manera personal i comunitària, la resposta als reptes que la caritat ens demana, sense tancar mai el cor a ningú.

